

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 9So/65/2017
Identifikačné číslo spisu: 4016200612
Dátum vydania rozhodnutia: 02.07.2019
Meno a priezvisko: JUDr. Viera Nevedelová
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2019:4016200612.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci navrhovateľky: B. I.M., nar. XX.XX.XXXX, bytom K. U. C. Č.. XXXX/XX, L., zastúpenej L.. A. I., bytom tamtiež, proti odporkyňi: Sociálna poisťovňa, ústredie, Ul. 29. augusta č. 8, Bratislava, o starobný dôchodok, o odvolaní navrhovateľky proti rozsudku Krajského súdu v Nitre č. k. 23Sd/269/2016-106 zo dňa 20. februára 2017, takto

rozhodol:

Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok Krajského súdu v Nitre č. k. 23Sd/269/2016-106 zo dňa 20. februára 2017 z r u š u j e a v e c m u v r a c i a n a d'alsie konanie.

Odôvodnenie

Krajský súd v Nitre rozsudkom č. k. 23Sd/269/2016-106 zo dňa 20.02.2017, potvrdil rozhodnutie odporkyne č. XXX XXX XXXX X zo dňa 03.05.2016, ktorým podľa § 65, § 82 a § 82b zákona č. 461/2003 Z. z. o sociálnom poistení v znení neskorších predpisov (ďalej aj len „zákon č. 461/2003 Z. z.“ alebo „zákon“) od 07.03.2016 priznala starobný dôchodok v sume minimálneho dôchodku 281,30 € mesačne. Na účely zistenia sumy starobného dôchodku podľa § 65 zákona odporkyňa vychádzala z osobných mzdových bodov, určených za kalendárne roky 1984 až 1992, 1994 až 2004 a roky 2006 a 2007. Keďže navrhovateľka v rozhodnom období rokov 1984 až 2015 získala 22 kalendárnych rokov, za ktoré bolo možné určiť osobný mzdový bod, krajský súd nepovažoval za dôvodnú námietku navrhovateľky, že rozhodujúce obdobie na zistenie priemerného osobného mzdového bodu sa má podľa § 63 ods. 6 a 7 zákona rozšíriť pred rok 1984. Podľa názoru krajského súdu rozhodujúce obdobie na určenie priemerného osobného mzdového bodu ako aj výška starobného dôchodku boli určené v súlade so zákonom, preto rozhodnutie odporkyne potvrdil.

Rozsudok krajského súdu napadla navrhovateľka včas podaným odvolaním. Namietla, že krajský súd porušil jej právo na spravodlivý súdny proces tým, že sa nevysporiadal s jej námietkou, že odporkyňa pri zisťovaní osobného mzdového bodu za rok 2007 mala podľa § 11 ods. 2 v spojení s § 63 zákona použiť všeobecný vymeriavací základ za rok 2006 ako predposledný rok rozhodujúceho obdobia, keď podľa navrhovateľky posledným rokom rozhodujúceho obdobia je rok 2007. Ďalej poukázala na nesprávnu argumentáciu krajského súdu vo vzťahu k roku 1993, aj keď vylúčenie tohto roku z rozhodujúceho obdobia na zistenie priemerného osobného mzdového bodu (ďalej aj „POMB“) v opravnom prostriedku

nenamietala.

Navrhovateľka tiež namietla nedostatočné vysporiadanie sa súdu s jej námietkou, že v zmysle § 63 ods. 6 a 7 zákona je potrebné rozhodujúce obdobie na zistenie POMB rozšíriť pred rok 1984. Krajský súd na jednej strane tvrdí, že v rozhodnom období získala 22 kalendárnych rokov, za ktoré jej bolo možné určiť osobný mzdový bod (ďalej aj „OMB“), na druhej strane však tvrdí, že získala 20,20 rokov dôchodkového poistenia. Problémom nie je vylúčenie rokov, v ktorých nebola dôchodkovo poistená; namieta práve nevylúčenie tých období, kedy nebola dôchodkovo poistená. Nesúhlasí s postupom odporkyne, ktorá do rozhodujúceho obdobia na zistenie POMB zaradila aj roky 2006 a 2007, hoci v roku 2006 získala iba 8 dní dôchodkového poistenia a v roku 2007 iba 92 dní dôchodkového poistenia. Nesprávnosť postupu odporkyne namieta i vo vzťahu k tomu, že pri zisťovaní OMB nevychádzala z alikvotnej časti všeobecného vymeriavacieho základu (ďalej aj „VVZ“) - v praxi by tak došlo k tomu, že pri určovaní OMB by išlo o pomer napr. jednodňového (v jej prípade osemdňového) zárobku k celoročnému priemernému zárobku, čím je podľa jej názoru popretý cieľ a účel zákona, ktorý je založený na princípe zásluhovosti.

Navrhovateľka v odvolaní obsiahlo citovala dôvodovú správu k návrhu zákona o sociálnom poistení a poukázala aj na rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 7So/197/2007 zo dňa 29.01.2009 a žiadala, aby odvolací súd rozsudok krajského súdu zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie.

Odporkyňa sa k odvolaniu navrhovateľky nevyjadrila.

Dňom 01.07.2016 nadobudol účinnosť zákon č. 162/2015 Z. z. Správny súdny poriadok (ďalej len „SSP“).

Podľa § 492 ods. 1 SSP konania podľa tretej hlavy piatej časti Občianskeho súdneho poriadku začaté pred dňom nadobudnutia účinnosti tohto zákona sa dokončia podľa doterajších predpisov.

V súlade s citovaným ustanovením najvyšší súd v konaní postupoval podľa ustanovení zákona č. 99/1963 Zb. Občiansky súdny poriadok (ďalej len „OSP“).

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací (§ 10 ods. 2 OSP) preskúmal rozsudok krajského súdu bez nariadenia pojednávania v súlade s § 250ja ods. 2 OSP a dospel k záveru, že nie sú splnené podmienky na jeho potvrdenie.

Odvolací súd poukazuje na to, že konanie o preskúmanie rozhodnutí odporkyne o dôchodkovom nároku navrhovateľky je konaním podľa tretej hlavy piatej časti OSP, teda konaním o opravných prostriedkoch proti neprávoplatnému rozhodnutiu orgánu verejnej správy.

Podľa § 157 ods. 2 OSP v odôvodnení rozsudku súd uvedie, čoho sa navrhovateľ (žalobca) domáhal a z akých dôvodov, ako sa vo veci vyjadril odporca (žalovaný), prípadne iný účastník konania, stručne, jasne a výstižne vysvetlí, ktoré skutočnosti považuje za preukázané a ktoré nie, z ktorých dôkazov vychádzal a akými úvahami sa pri hodnotení dôkazov riadil, prečo nevykonal ďalšie navrhnuté dôkazy a ako vec právne posúdil. Súd dbá na to, aby odôvodnenie rozsudku bolo presvedčivé.

Štruktúra odôvodnenia rozsudku je v priamej spojitosti so základným právom na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy. Ak súd pri odôvodňovaní rozsudku nepostupuje spôsobom, ktorý záväzne určuje § 157 ods. 2, dochádza nielen k tomu, že rozsudok je nepreskúmateľný pre nedostatok dôvodov alebo pre ich nezrozumiteľnosť (dôvod na zrušenie v odvolacom konaní), ale aj k tomu, že základné právo na súdnu ochranu nie je naplnené reálnym obsahom. Odôvodnenie rozhodnutí dovoľuje účastníkovi konania posúdiť, ako súd v ich veci vyložil a aplikoval príslušné procesné predpisy a akými úvahami sa spravoval pri svojom rozhodovaní o veci samej.

Krajský súd v intenciách vyššie uvedených ustanovení OSP nepostupoval. V odôvodnení rozsudku síce

obsiahlo uviedol dôvody rozhodnutia odporkyne, sám však riadne a dostatočne nevysvetlil, ktoré skutočnosti sám považuje za preukázané, z ktorých dôkazov vychádzal a akými úvahami sa pri ich hodnotení riadil, a ako vec sám právne posúdil, resp. opomenul sa vysporiadať so všetkými námietkami navrhovateľky. Neujasnil si všetky dôvody, pre ktoré navrhovateľka namieta nezákonnosť preskúmaného rozhodnutia napriek viacerým podaniam navrhovateľky v priebehu konania, v ktorých upresňovala dôvody svojho opravného prostriedku, že odporkyňa pri zisťovaní osobného mzdového bodu za rok 2007 mala podľa § 11 ods. 2 v spojení s § 63 zákona použiť všeobecný vymeriavací základ za rok 2006 ako predposledný rok rozhodujúceho obdobia, resp. že v zmysle § 63 ods. 6 a 7 zákona je potrebné rozhodujúce obdobie na zistenie POMB rozšíriť pred rok 1984, lebo z rozhodujúceho obdobia na zistenie POMB majú byť vylúčené kalendárne roky 2006 a 2007, keďže v roku 2006 získala iba 8 dní dôchodkového poistenia a v roku 2007 iba 92 dní dôchodkového poistenia a že pri zisťovaní OMB za roky 2006 a 2007 mala odporkyňa vychádzať aj z alikvotnej časti všeobecného vymeriavacieho základu.

Odvolací súd vzhľadom na uvedené rozsudok krajského súdu zrušil a vec vrátil krajskému súdu na ďalšie konanie podľa § 250ja ods. 3 OSP v spojení s § 221 ods. 1 písm. f/ a ods. 2 OSP.

V ďalšom konaní krajský súd vyzve L.. A. I. na preukázanie oprávnenia na zastupovanie navrhovateľky (§ 27 ods. 3 OSP), príp. poučí navrhovateľku o možnosti zastúpenia advokátom alebo Centrom právnej pomoci, následne znovu preskúma rozhodnutie z hľadiska námietok navrhovateľky a nové rozhodnutie vo veci riadne odôvodní v súlade s § 157 ods. 2 OSP. Súčasne znovu rozhodne o náhrade trov konania, vrátane trov konania odvolacieho (§ 224 ods. 3 OSP).

Toto rozhodnutie bolo prijaté pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu n i e j e príпустný opravný prostriedok.